

Seat No. : _____

MC-04
Cost Accountancy Paper II

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) નીચેની માહિતી પરથી, મિલાપ લિ. ના તા. ૩૧ માર્ચ, ૨૦૦૪ના રોજના પાકા સરવૈયામાં દર્શાવવાની ચોખ્ખી સ્થિર મિલકતોની ગણતરી કરો : (૬)

સ્થિર મિલકતો	તા.૩૧-૩-૨૦૦૩ ના રોજ પડતર રૂ.	વર્ષ દરમ્યાન વધારો રૂ.	તા. ૩૧-૩-૨૦૦૩ ના રોજ ઘસારા ફંડ રૂ.	ઘસારાનો વાર્ષિક દર
જમીન-મકાન	૫,૦૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦ (તા. ૧-૧૦-૨૦૦૩ ના રોજ)	૧,૫૦,૦૦૦	૫%
પ્લાન્ટ-યંત્રો	૩,૭૫,૦૦૦	--	૧,૪૫,૦૦૦	૧૦%
ફર્નિચર	૧,૩૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦ (તા. ૧-૪-૨૦૦૩ ના રોજ)	૮૦,૦૦૦	૭.૫%
વાહનો	૪,૦૦,૦૦૦	--	૨,૦૦,૦૦૦	૧૦%

તા. ૧-૪-૨૦૦૩ ના રોજ રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦ ની પડતર કિંમતની (એકત્રિત ઘસારો રૂ. ૮૦,૦૦૦) એક મોટર-કાર રૂ. ૬૦,૦૦૦ માં વેચવામાં આવી હતી. ઘસારાની જોગવાઈ ઘટતી બાકીની પધ્ધતિએ કરવામાં આવે છે.

- (બ) પ્રશાંત લિ. એ તા. ૧-૭-૨૦૦૪ ના રોજ રૂ. ૨૫૦ નો એક એવા ૧૦,૦૦૦ ૮% ના ડિબેંચર ૬% ના વટાવે બહાર પાડ્યા. આ ડિબેંચર પાંચ વર્ષ પછી પરત કરવાના છે. ડિબેંચરનું વ્યાજ દર વર્ષે ૩૦મી જૂન અને ૩૧મી ડિસેમ્બરના રોજ ચૂકવવાનું હતું. (૪)

કંપનીએ વર્ષ ૨૦૦૪-૨૦૦૫ દરમ્યાન ડિબેંચર પર કોઈ વ્યાજ ચૂકવ્યું નહીં.

કંપનીના તા. ૩૧-૩-૨૦૦૫ ના રોજના પાકા સરવૈયામાં ડિબેંચર સંબંધિત વિગતો દર્શાવો.

(ક) પલક લિ. એ નીચેની વિગતો ધ્યાનમાં લીધા પછી રૂ. ૨૫,૪૬,૦૦૦ નફો કર્યો હતો : (૧૦)

	રૂ.
જમીન વેચાણનો નફો	૬,૪૦,૦૦૦
(પડતર રૂ. ૧૨,૦૦,૦૦૦ અને કુલ ઘસારો રૂ. ૪,૪૦,૦૦૦)	
રોકાણો પર મળેલ ચોખ્ખું વ્યાજ	૧,૨૦,૦૦૦
(મૂળ સ્થાનેથી કરકપાત રૂ. ૨૦,૦૦૦)	
રોકાણ વેચાણનું નુકસાન	૩૦,૦૦૦
ફર્નિચર વેચાણનું નુકસાન	૨૪,૦૦૦
ડિરેક્ટર ફી	૪૦,૦૦૦
ડિરેક્ટરોનું મહેનતાણું	૨,૪૦,૦૦૦
ઘસારાની જોગવાઈ	૪,૫૦,૦૦૦
ધાલખાધ અનામત	૨૪,૦૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૬,૦૦,૦૦૦
ડિબેંચર પર વ્યાજ	૧,૦૦,૦૦૦
માંડી વાળેલ ડિબેંચર વટાવ	૧૦,૦૦૦

કંપનીમાં બે પૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટરો અને એક મેનેજર છે. મેનેજરને ૫% કમિશન અને દરેક ડિરેક્ટરને ૨% કમિશન આપવાનું છે. મેનેજરને આપવાના કમિશનની ગણતરી, તેનું કમિશન અને પૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટરોને આપેલ કમિશન પછી વધતા નફા પર કરવામાં આવે છે. પૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટરોને આપવાના કમિશનની ગણતરી, તેમનું કમિશન અને મેનેજરને આપેલ કમિશન પછી વધતા નફા પર કરવામાં આવે છે.

મેનેજરને તથા ડિરેક્ટરોને આપવાના કમિશનની ગણતરી કરો.

અથવા

૧. (અ) “પ્રકાશિત હિસાબો અંગેના આધુનિક વલણો” પર નોંધ લખો. (૧૦)
- (બ) ધી ઇન્સ્ટીટ્યૂટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા રજૂ થયેલ ‘ઉપજના સંપાદન’ અંગેના હિસાબી ધોરણ-૯ વિશે નોંધ લખો. (૧૦)
૨. (અ) મૂલ્ય વૃદ્ધિ અને નફા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. મૂલ્ય વૃદ્ધિનું પત્રક તમે કેવી રીતે તૈયાર કરશો ? (૧૦)

- (બ) કિશ્ના ટ્રેડર્સ ખાસ પાત્રોમાં માલનું વેચાણ કરે છે. પાત્રો માટે ગ્રાહકો પાસેથી પાત્રદીઠ રૂ. ૨૫૦ નો ચાર્જ લેવામાં આવે છે અને જો એક માસમાં ખાલી પાત્રો સારી હાલતમાં પરત કરવામાં આવે તો પાત્રદીઠ રૂ. ૧૫૦ જમા આપવામાં આવે છે. સ્ટોકના મૂલ્યાંકનના હેતુથી તમામ પાત્રોની કિંમત રૂ. ૧૨૦ લેખે ગણવામાં આવે છે. નીચેની માહિતી પરથી પેઢીના ચોપડામાં પાત્રોનું વેપારખાતું અને પાત્રોની જોગવાઈનું ખાતું તૈયાર કરો : (૧૦)

	સંખ્યા
(૧) શરૂઆતનો સ્ટોક :	
હાથ પર પાત્રો	૧,૭૦૦
ગ્રાહકો પાસે પાત્રો	૮૫૦
(૨) વર્ષ ૨૦૦૪-૨૦૦૫ દરમ્યાન રૂ. ૧૪૦ લેખે ખરીદેલ પાત્રો	૩,૨૦૦
(૩) વર્ષ દરમ્યાન ગ્રાહકોને મોકલેલ પાત્રો	૫,૦૦૦
(૪) વર્ષ દરમ્યાન ગ્રાહકોએ પરત કરેલ પાત્રો	૨,૮૦૦
(૫) વર્ષ દરમ્યાન ગ્રાહકોએ રાખી લીધેલ પાત્રો	૨,૪૦૦
(૬) ભંગાર તરીકે રૂ. ૪૫ લેખે વેચી દીધેલ પાત્રો	૧૨૦
(૭) અકસ્માતમાં નાશ પામેલ પાત્રો	૩૦

અથવા

૨. જલદીપ મોટર્સ લિ. નો ભાડે-ખરીદ વિભાગ ૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ ના રોજ શરૂ કરવામાં આવ્યો. સંબંધિત માહિતી નીચે મુજબ હતી : (૨૦)

મોટર-કાર દીઠ પડતર	રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦
મોટર-કાર દીઠ રોકડ વેચાણ કિંમત	રૂ. ૨,૩૦,૦૦૦
ડિપોઝીટ	રૂ. ૬૦,૦૦૦
માસિક હપ્તો	રૂ. ૧૫,૦૦૦
હપ્તાની સંખ્યા	૧૨

સામાન્ય રીતે વેચાણના મહિનાની આખર તારીખે હપ્તો ચૂકવવાનો થાય છે. અન્ય માહિતી નીચે મુજબ છે :

	<u>૨૦૦૩-૨૦૦૪</u>	<u>૨૦૦૪-૨૦૦૫</u>
વેચાણ	૩૬ મોટર-કાર	૬૦ મોટર-કાર
મળેલ હપ્તાની સંખ્યા	૨૧૦	૫૪૦

બંને વર્ષો દરમ્યાન, માસિક વેચાણ એકસરખું થયું હતું. વર્ષ ૨૦૦૪-૨૦૦૫ દરમ્યાન બાકી હપ્તા નહીં ભરવાને કારણે ૩ મોટર-કાર પરત લઈ લેવામાં આવી હતી. આ મોટર-કાર વર્ષ ૨૦૦૩-૨૦૦૪ દરમ્યાન વેચવામાં આવી હતી અને તેમના ૨૬ હપ્તા મળ્યા હતા.

કંપનીના ચોપડામાં બંને વર્ષ માટે જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો.

૩. કૃતિ લિ. નું તા. ૧-૪-૨૦૦૪ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

(૨૦)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
શેર મૂડી	૩,૬૦,૦૦૦	સ્થિર મિલકતો	૪,૫૦,૦૦૦
અનામતો	૮૦,૦૦૦	સ્ટોક	૭૫,૦૦૦
૧૦% ના ડિબેન્ચર	૧,૨૦,૦૦૦	દેવાદારો	૪૫,૦૦૦
લેણદારો	૩૦,૦૦૦	રોકડ અને બેંક	૩૦,૦૦૦
	૬,૦૦,૦૦૦		૬,૦૦,૦૦૦

અન્ય માહિતી :

- (૧) વર્ષ ૨૦૦૪-૨૦૦૫ દરમ્યાન કુલ ખરીદી, વેચાણ અને સંચાલનના ખર્ચા અનુક્રમે રૂ. ૪,૦૫,૦૦૦, રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦ અને રૂ. ૫૧,૦૦૦ હતા.
- (૨) વર્ષનું ડિબેન્ચર વ્યાજ ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૦૫ના રોજ ચૂકવવામાં આવ્યું હતું.
- (૩) ૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫ ના રોજ સ્ટોક, દેવાદારો અને લેણદારોની બાકીઓ અનુક્રમે રૂ. ૬૦,૦૦૦, રૂ. ૭૨,૦૦૦ અને રૂ. ૪૫,૦૦૦ હતી.
- (૪) સ્થિર મિલકતો પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે ઘસારો ગણવામાં આવે છે.
- (૫) સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન 'ફિફો' પદ્ધતિએ કરવામાં આવે છે.
- (૬) સામાન્ય ભાવ સપાટીના આંક નીચે મુજબ હતાં :

૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૪ ના રોજ	–	૨૧૦
૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫ ના રોજ	–	૩૧૫
વર્ષ દરમ્યાનની સરેરાશ	–	૨૫૨

ઐતિહાસિક પડતર પદ્ધતિ મુજબ અને વર્તમાન ખરીદશક્તિની પદ્ધતિ મુજબ વર્ષ ૨૦૦૪-૨૦૦૫ના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

૩. નીચેની વિગતો પરથી આસ્થા ઇન્સ્યોરન્સ કં. ના આગ વિભાગનું તા. ૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું મહેસૂલી ખાતું તૈયાર કરો : (આંકડા'૦૦૦ માં) (૨૦)

	સીધા ધંધા અંગે રૂ.	પુનઃ વીમા અંગે રૂ.
(૧) પ્રીમિયમ :		
મળેલ	૧૨,૩૫૦	૬,૮૫૦
મળવાનું બાકી : ૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૪	૭૩૦	૪૦
૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫	૩૮૦	૧૪૦
ચૂકવેલ	--	૮૦૦
ચૂકવવાનું બાકી : ૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૪	--	૮૦
૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫	--	૫૦
(૨) દાવા :		
ચૂકવેલ	૭,૨૦૦	૮૮૦
ચૂકવવાના બાકી : ૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૪	૭૪૦	૬૦
૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫	૮૮૦	૮૦
મળેલ	--	૬૮૫
મળવાના બાકી : ૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૪	--	૮૫
૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫	--	૭૦
(૩) કમિશન :		
સ્વીકારેલ વીમા પર	૨૮૦	૩૦
આપેલ વીમા પર	--	૨૦
(૪) અન્ય ખર્ચા અને આવકો :		

	રૂ.		રૂ.
ભાડું અને કરવેરા	૮૫	પગાર	૩૧૫
રોકાણો પર મળેલ ચોખ્ખું વ્યાજ	૧૫૭	રોકાણ વ્યાજમાંથી	૨૩
કાનૂની ખર્ચા (દાવાની પતાવટ અંગેના રૂ. ૧૫ સહિત)	૬૫	મૂળસ્થાને કરકપાત	
ટપાલ અને સ્ટેશનરી	૩૫	આવકવેરો ચૂકવ્યો	૬૮૦
રોકાણ વેચાણનો નફો	૩૫	ઘસારો	૧૩૦
		ઘાલખાધ	૧૫

(૫) તા. ૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૪ ના રોજ બાકી જોખમ અંગેના અનામતની બાકી રૂ. ૬,૩૫૦ અને વધારાના અનામતની બાકી રૂ. ૪૩૦ હતી.

(૬) વધારાનું અનામત ચોખ્ખા પ્રીમિયમના ૧૦% જેટલું રાખવામાં આવે છે.

૪. કેતન લિ. અને સોનલ લિ. ના ૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૪ ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે : (૨૦)

જવાબદારીઓ	કેતન લિ. રૂ.	સોનલ લિ. રૂ.	મિલકતો	કેતન લિ. રૂ.	સોનલ લિ. રૂ.
ઇકિવટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. ૧૦ નો શેર)	૮,૦૦,૦૦૦	૨,૪૦,૦૦૦	મકાન	૬,૪૦,૦૦૦	૩,૬૦,૦૦૦
			યંત્રો	૨,૮૮,૦૦૦	૧,૦૮,૦૦૦
			રોકાણો	૫,૬૦,૦૦૦	૫૨,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧,૬૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૮૨,૦૦૦	૮૮,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૩,૨૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦	દેવાદારો	૨,૦૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦
૧૦% ના ડિબેંચર	૪,૦૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦	લેણીહૂંડીઓ	૭૨,૦૦૦	૭૨,૦૦૦
લેણદારો	૨,૪૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦	રોકડ અને બેંક	૪૮,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
દેવીહૂંડીઓ	૮૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦			
	૨૦,૦૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦		૨૦,૦૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) કેતન લિ. એ ૧ લી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ ના રોજ સોનલ લિ. ના ૧૨,૮૦૦ શેર, દરેક રૂ. ૨૦ ના ભાવે પ્રાપ્ત કર્યા હતા.
 - (૨) ૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૩ ના રોજ સોનલ લિ. ના સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ ની અને નફા-નુકસાન ખાતે રૂ. ૬૪,૦૦૦ ની જમા બાકી હતી, જેમાંથી ગયા વર્ષનું ૨૦% લેખે ડિવિડન્ડ નવેમ્બર, ૨૦૦૩ માં ચૂકવવામાં આવ્યું હતું અને કેતન લિ. એ મળેલ ડિવિડન્ડ નફા-નુકસાન ખાતે જમા કર્યું હતું.
 - (૩) ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યા પછી સોનલ લિ. એ, ઇકિવટી શેર હોલ્ડરોએ ધારણ કરેલ દર બે શેરદીઠ એક બોનસ શેર આપ્યો હતો. સોનલ લિ. એ બોનસ શેર અંગે યોગ્ય હિસાબી નોંધો પસાર કરી હતી.
 - (૪) ૧ લી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૩ ના રોજ કેતન લિ. ના ડિરેક્ટરો દ્વારા સોનલ લિ. ના યંત્રોની કિંમત રૂ. ૧,૬૦,૦૦૦ આંકવામાં આવી હતી. સોનલ લિ. યંત્રો પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરે છે.
 - (૫) સોનલ લિ. ના સ્ટોકમાં કેતન લિ. પાસેથી ખરીદેલા રૂ. ૨૦,૦૦૦ ના માલનો સમાવેશ થયેલ છે જે કેતન લિ. એ પડતર પર ૨૫% નફો ચઢાવીને વેચ્યો હતો.
 - (૬) સોનલ લિ. ની દેવી હૂંડીઓ કેતન લિ. એ લખેલી હતી અને તે પૈકી રૂ. ૮૦,૦૦૦ ની હૂંડીઓ બેંકમાં વટાવવામાં આવી હતી.
- કેતન લિ. અને સોનલ લિ. નું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

૪. (અ) માનવ સંપત્તિના હિસાબોનો ખ્યાલ અને તેની મર્યાદાઓ સમજાવો. (૧૦)

(બ) નિમેષ લિ. નું તા. ૩૧-૩-૨૦૦૫ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : (૧૦)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઇકિવટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. ૧૦ નો શેર)	૨,૪૦,૦૦૦	સ્થિર મિલકતો	૨,૫૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૨૧,૦૦૦	રોકાણો	૧,૧૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૩,૦૦,૦૦૦	સ્ટોક	૯૦,૦૦૦
ચાલુ જવાબદારીઓ	૯૯,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૨૬,૦૦૦
	૬,૬૦,૦૦૦	રોકડ-બેંક	૮૪,૦૦૦
			૬,૬૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) મિનલ લિ. એ તા. ૧-૪-૨૦૦૨ ના રોજ નીમેષ લિ. ના ૧૯,૨૦૦ શેર ખરીદ્યા હતા. તે દિવસે નીમેષ લિ. ના ચોપડે સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. ૯,૦૦૦ અને નફા-નુકસાન ખાતે રૂ. ૯૦,૦૦૦ (જમા) બાકી હતી.

(૨) નીમેષ લિ. એ વર્ષ ૨૦૦૨-૨૦૦૩ અને ૨૦૦૩-૨૦૦૪ માટે અનુક્રમે ૧૫% અને ૨૫% ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું હતું. નીમેષ લિ. નો વર્ષ ૨૦૦૪-૨૦૦૫ નો નફો રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ હતો.

(૩) બંને કંપનીઓનું હિસાબી વર્ષ ૩૧ મી માર્ચના રોજ પૂરું થાય છે.

મિનલ લિ. ના ૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫ ના રોજ પુરા થતા વર્ષના વાર્ષિક હિસાબો સાથે જોડવાનું ભારતીય કંપનીધારાની કલમ-૨૧૨ મુજબનું પત્રક તૈયાર કરો.

૫. કદમ લિ. અને વિરલ લિ. ના ૩૧ મી માર્ચ, ૨૦૦૫ ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે : (૨૦)

જવાબદારીઓ	કદમ લિ. રૂ.	વિરલ લિ. રૂ.	મિલકતો	કદમ લિ. રૂ.	વિરલ લિ. રૂ.
ઇકિવટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. ૧૦૦ નો શેર)	૬,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૮,૬૪,૦૦૦	૪,૨૮,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૩,૭૬,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	વિરલ લિ.ના શેર (૮૦૦ શેર)	૭૨,૦૦૦	--
૧૦% ના ડિબેચર	૨,૦૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૨૦,૦૦૦	૧,૧૨,૦૦૦
લેણદારો	૧,૦૪,૦૦૦	૧,૪૦,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૬૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦
			રોકડ અને બેંક	૨૪,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
			પ્રાથમિક ખર્ચા	૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
	૧૨,૮૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦		૧૨,૮૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦

૧ લી એપ્રિલ, ૨૦૦૫ ના રોજ કદમ લિ. એ વિરલ લિ. નો સમાવેશ કર્યો. ખરીદ કિંમતની ચૂકવણી બંને કંપનીના શેરની આંતરિક કિંમતના આધારે, પૂર્ણ ભરપાઈ ઇક્વિટી શેરના સ્વરૂપમાં કરવામાં આવી.

કદમ લિ. ના દેવાદારોમાં વિરલ લિ. પાસેનાં લેણાં રૂ. ૩૦,૦૦૦ નો સમાવેશ થાય છે.

વિરલ લિ. ના ચોપડામાં જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો. કદમ લિ. ના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો અને સમાવેશ પછીનું તેનું પાકું સરવૈયું પણ તૈયાર કરો.

અથવા

૫. (અ) સામાજિક હિસાબી પદ્ધતિનો ખ્યાલ અને સામાજિક જવાબદારીનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. (૧૦)
- (બ) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ સમજાવો અને આવી હિસાબી પદ્ધતિની કાર્યવાહી જણાવો. (૧૦)

Seat No. : _____

MC-04
Cost Accountancy Paper II

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

Instruction : Figures to the right indicate marks of the question.

1. (A) From the following information, calculate the amount of Net block to be shown in the Balance Sheet of Milap Ltd. as on 31st March, 2004 : **(6)**

Fixed Assets	Cost on 31-3-2003 Rs.	Additions during the year Rs.	Depreciation fund on 31-3-2003 Rs.	Rate of depreciation p.a.
Land and Buildings	5,00,000	80,000 (on 1-10-2003)	1,50,000	5%
Plant and Machinery	3,75,000	--	1,45,000	10%
Furniture	1,30,000	50,000 (on 1-4-2003)	90,000	7.5%
Vehicles	4,00,000	--	2,00,000	10%

On 1-4-2003, a motor-car costing Rs. 1,80,000 (accumulated depreciation Rs. 80,000) was sold at Rs. 60,000. Depreciation is provided as per Reducing Balance Method.

- (B) Prashant Ltd. issued 10,000, 8% Debentures of Rs. 250 each at a discount of 6% on 1-7-2004. The debentures are to be redeemed after five years. The interest on debentures is to be paid on 30th June and 31st December every year. **(4)**

The company did not pay any interest on debentures during the year 2004-2005.

Show the particulars relating to debentures in the Balance Sheet of the company as on 31-3-2005.

- (C) Palak Ltd. earned a profit of Rs. 25,46,000 after taking into consideration the following details : (10)

	Rs.
Profit on sale of land (Cost Rs. 12,00,000 and total depreciation Rs. 4,40,000)	6,40,000
Interest on investments – Net (T.D.S. Rs. 20,000)	1,20,000
Loss on sale of investments	30,000
Loss on sale of furniture	24,000
Director’s fee	40,000
Director’s remuneration	2,40,000
Provision for depreciation	4,50,000
Provision for doubt-ful debts	24,000
Provision for taxation	6,00,000
Interest on debentures	1,00,000
Discount on debentures written-off	10,000

There are two whole-time directors and a manager in the company. The manager is to be paid 5% commission and each of the directors is to be paid 2% commission. The commission payable to the manager is calculated on the profit left after charging his commission and commission of whole-time directors. The commission payable to the whole-time directors is calculated on the profit left after charging their commission and commission to the manager.

Calculate the commission payable to the manager and the directors.

OR

1. (A) Write a note on “Modern trends in published accounts”. (10)
(B) Write a note on accounting standard No. 9 issued by the Institute of Chartered Accountants of India on ‘Revenue recognition’. (10)
2. (A) Distinguish between Value added and Profit. How will you prepare value added statement ? (10)

- (B) Krishna Traders sell the goods in special containers. Containers are charged out at Rs. 250 each to the customers and credited at Rs. 150 each, if returned in good condition within one month. For stock taking purpose, all containers are valued at Rs. 120 each. From the following information, prepare containers Trading account and Containers Provision account in the books of the firm : **(10)**

	Nos.
(1) <u>Opening stock</u> :	
Containers on hand	1,700
Containers with customers	850
(2) Containers purchased at Rs. 140 during the year 2004-2005	3,200
(3) Containers sent to customers during the year	5,000
(4) Containers returned by customers during the year	2,800
(5) Containers retained by the customers during the year	2,400
(6) Container scrapped and sold at Rs. 45 each	120
(7) Containers lost in an accident	30

OR

2. The Hire-purchase department of Jaldip Motors Ltd. was started on 1st April, 2003. The relevant information is as follows : **(20)**

Cost per motor-car	Rs. 2,00,000
Cash sales price per motor-car	Rs. 2,30,000
Down payment	Rs. 60,000
Monthly instalment	Rs. 15,000
Number of instalments	12

Generally, instalment becomes due on the last date of the month of sales. Other information is as under :

	<u>2003-2004</u>	<u>2004-2005</u>
Sales	36 motor-cars	60 motor-cars
No. of Instalments received	210	540

Monthly sales was equal during both the years. During the year 2004-2005, 3 motor-cars were repossessed because of non-payments of instalments. Those motor cars were sold during the year 2003-2004 and 26 instalments were received on them.

Prepare necessary accounts for both the years in the books of the company.

3. The Balance Sheet of Kruti Ltd., as on 1-4-2004 is as under :

(20)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Share Capital	3,60,000	Fixed Assets	4,50,000
Reserves	90,000	Stock	75,000
10% Debentures	1,20,000	Debtors	45,000
Creditors	30,000	Cash and Bank	30,000
	6,00,000		6,00,000

Other information :

- (1) During the year 2004-2005, total purchases, sales and operating expenses were Rs. 4,05,000, Rs. 6,00,000 and Rs. 51,000 respectively.
- (2) Debenture interest for the year, was paid on 31st March, 2005.
- (3) On 31st March, 2005 the balances of Stock, Debtors and Creditors were Rs. 60,000, Rs. 72,000 and Rs. 45,000 respectively.
- (4) Depreciation on fixed-assets is to be provided at 10% per annum.
- (5) Stock is valued as per 'FIFO' method.
- (6) General price indices were as follow :

On 1 st April, 2004	–	210
On 31 st March, 2005	–	315
Average for the year	–	252

Prepare final accounts for the year 2004-2005 under Historical cost method and Current purchasing power method.

OR

3. From the following particulars, prepare Revenue account for fire insurance business of Aastha Insurance Co., for the year ended 31st March, 2005 : (Figures in '000) **(20)**

	<u>Direct Business</u>	<u>Re-insurance</u>	
	Rs.	Rs.	
(1) <u>Premium</u> :			
Received	12,350	6,950	
Receivable : 1 st April, 2004	730	40	
31 st March, 2005	380	140	
Paid	--	900	
Payable : 1 st April, 2004	--	90	
31 st March, 2005	--	50	
(2) <u>Claims</u> :			
Paid	7,200	890	
Payable : 1 st April, 2004	740	60	
31 st March, 2005	980	80	
Received	--	695	
Receivable : 1 st April, 2004	--	85	
31 st March, 2005	--	70	
(3) <u>Commission</u> :			
On insurance accepted	290	30	
On insurance ceded	--	20	
(4) <u>Other expenses and income</u> :			
	Rs.	Rs.	
Rent, rates and taxes	95	Salaries	315
Interest on investments - Net	157	T.D.S. from interest on investments	23
Legal expenses (including Rs. 15 incurred for settlement of claims)	65	Income-tax paid	690
Postage and Stationery	35	Depreciation	130
Profit on sale of investments	35	Bad-debts	15
(5) Balance of reserve for un-expired risk on 1 st April, 2004 was Rs. 6,350 and balance for additional reserve was Rs. 430.			
(6) Additional reserve is to be maintained at 10% of the net premium.			

4. The Balance Sheets of Ketan Ltd. and Sonal Ltd. as on 31st March, 2004 are as under. (20)

Liabilities	Ketan Ltd. Rs.	Sonal Ltd. Rs.	Assets	Ketan Ltd. Rs.	Sonal Ltd. Rs.
Equity Share Capital (Shares of Rs. 10 each)	8,00,000	2,40,000	Buildings	6,40,000	3,60,000
			Machinery	2,88,000	1,08,000
General reserve	1,60,000	80,000	Investments	5,60,000	52,000
Profit & Loss A/c	3,20,000	80,000	Stock	1,92,000	88,000
10% Debentures	4,00,000	1,20,000	Debtors	2,00,000	80,000
Creditors	2,40,000	1,60,000	Bills receivable	72,000	72,000
Bills payable	80,000	1,20,000	Cash and Bank	48,000	40,000
	20,00,000	8,00,000		20,00,000	8,00,000

Additional information :

- (1) Ketan Ltd. acquired 12,800 shares of Sonal Ltd. at Rs. 20 each on 1st October, 2003.
- (2) On 1st April, 2003, Sonal Ltd. had Rs. 1,20,000 General reserve and Rs. 64,000 credit balance in profit and loss account, from which 20% dividend for last year was paid in November, 2003 and dividend received by Ketan Ltd. was credited to profit and loss account.
- (3) After payment of dividend, Sonal Ltd. issued one bonus share for every two shares held by equity shareholders. Sonal Ltd. had passed proper accounting entries for bonus shares.
- (4) On 1st October, 2003, machinery of Sonal Ltd. were revalued at Rs. 1,60,000 by the directors of Ketan Ltd. Sonal Ltd. provided 10% depreciation per annum on machinery.
- (5) Stock of Sonal Ltd includes Rs. 20,000 purchased from Ketan Ltd., which had made 25% profit on cost.
- (6) Bills payable of Sonal Ltd. were drawn by Ketan Ltd. and out of them the bills of Rs. 80,000 were discounted with the bank.

Prepare Consolidated Balance Sheet of Ketan Ltd. and Sonal Ltd.

OR

4. (A) Explain the concept of Human resource accounting and its limitations. (10)
 (B) Following is the Balance Sheet of Nimesh Ltd. as on 31-3-2005 : (10)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Share capital (Shares of Rs. 10 each)	2,40,000	Fixed assets	2,50,000
General reserve	21,000	Investments	1,10,000
Profit and Loss A/c	3,00,000	Stock	90,000
Current liabilities	99,000	Debtors	1,26,000
	6,60,000	Cash-bank	84,000
			6,60,000

Additional information :

- (1) Minal Ltd. has acquired 19,200 shares in Nimesh Ltd. on 1-4-2002. On that day, there was a balance of Rs. 9,000 in General Reserve a/c and Rs. 90,000 (credit balance) in Profit and Loss a/c of Nimesh Ltd.
- (2) Nimesh Ltd. has paid dividend at 15% and 25% for the year 2002-2003 and 2003-2004 respectively. Nimesh Ltd. earned a profit of Rs. 1,20,000 for the year 2004-2005.
- (3) Accounting year of both the companies ends on 31st March.

Prepare a statement as per section 212 of the Indian Companies Act, to be attached with the final accounts of Minal Ltd. for the year ended 31st March, 2005.

5. On 31st March, 2005, the Balance Sheets of Kadam Ltd. and Viral Ltd. are as under : (20)

Liabilities	Kadam Ltd. Rs.	Viral Ltd. Rs.	Assets	Kadam Ltd. Rs.	Viral Ltd. Rs.
Equity share capital (shares of Rs. 100 each)	6,00,000	4,00,000	Fixed assets	8,64,000	4,28,000
General reserve	3,76,000	1,00,000	Shares of Viral Ltd. (800 shares)	72,000	--
10% Debentures	2,00,000	1,60,000	Stock	1,20,000	1,12,000
Creditors	1,04,000	1,40,000	Debtors	1,60,000	2,00,000
			Cash and Bank	24,000	40,000
			Preliminary Expenses	40,000	20,000
	12,80,000	8,00,000		12,80,000	8,00,000

On 1st April, 2005 Kadam Ltd. absorbed Viral Ltd. Purchase consideration was discharged in the form of fully paid equity shares, on the basis of intrinsic value of shares of both the companies.

Debtors of Kadam Ltd. includes Rs. 30,000 due from Viral Ltd.

Prepare necessary ledger accounts in the books of Viral Ltd. Also pass necessary journal entries in the books of Kadam Ltd and prepare its Balance Sheet after absorption.

OR

5. (A) Explain the concept of social accounting and scope of social responsibility. **(10)**
- (B) Explain the meaning of Environmental accounting and describe the procedure of preparing such accounts. **(10)**
-